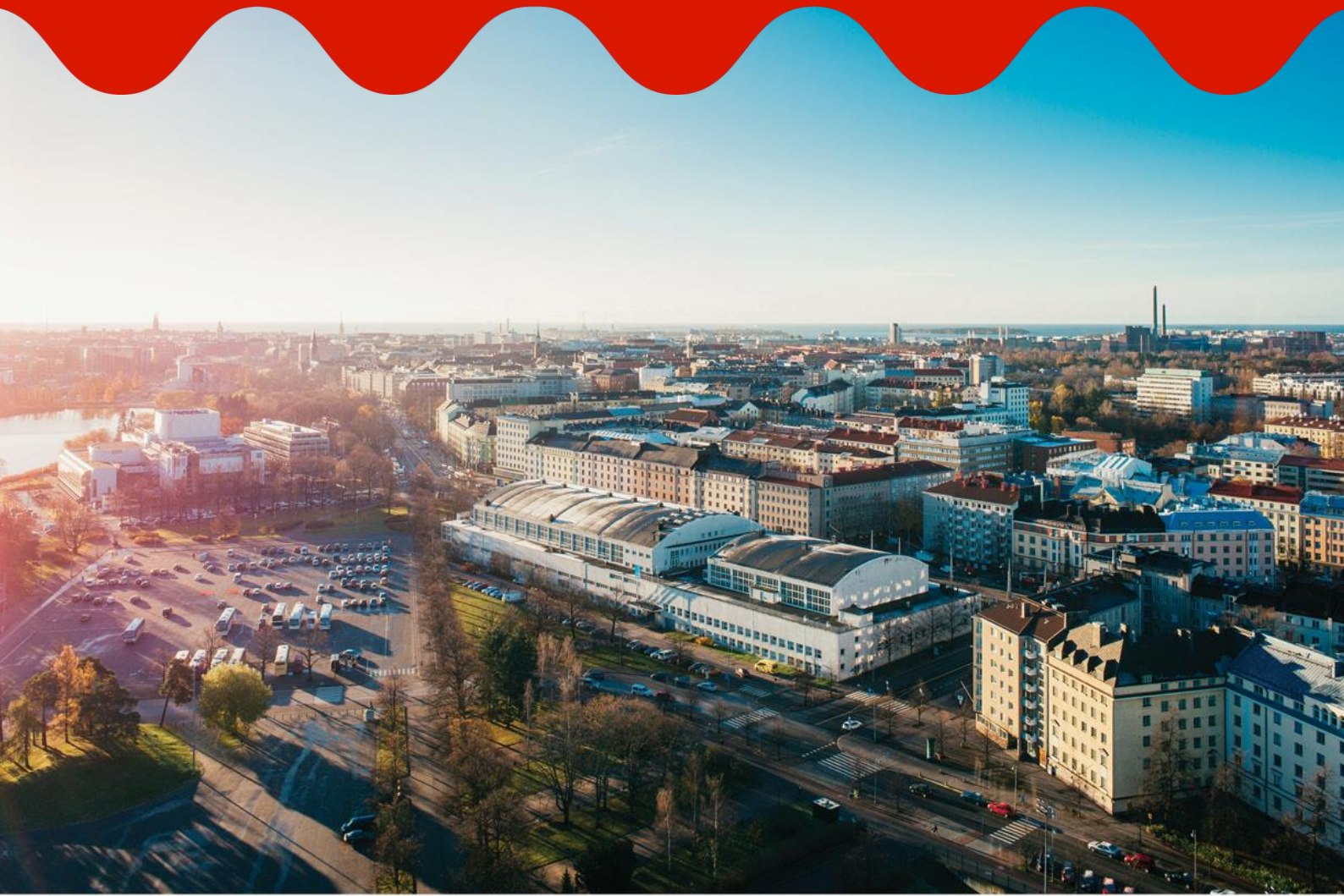

Serviceivåbeslut för räddningsväsendet i Helsingfors 2024–2026

Sammanfattning (offentlig)

Sammanfattning (offentlig)

Serviceivåbeslut för räddningsväsendet i Helsingfors 2024–2026

Innehållsförteckning

Tiivistelmän tarkoitus	4
Helsingin kaupunki järjestämistä vastuussa – Pelastuslaitos palvelujen tuottaja.....	4
1. Keskeiset linjaukset	4
1.1. Tarpeen, määrän ja laadun määrittäminen	5
1.2. Tuottamistavan valinta	5
1.3. Tuottamisen ohjaus ja valvonta	5
1.4. Jatkuvan riskien hallinnan menetelmät.....	6
1.5. Tuottamisen järjestelyt häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa	6
2. Päättyvän palvelutasokauden arviointi.....	6
2.1. Onnettomuuksien ehkäisy ja valvonta	6
2.2. Pelastustoiminta.....	7
2.3. Pelastustoimen suunnitelmat	8
2.4. Pelastustoimen vapaaehtoistoiminta	8
2.5. Väestönsuojeluun varautuminen	8
3. Riskianalyysi palvelutasopäätöksen perustana.....	9
4. Palvelutasoa koskevat päätökset palveluittain	11
4.1. Onnettomuuksien ehkäisy ja valvonta	11
4.2. Pelastustoiminta ja siihen varautuminen	14
4.3. Pelastustoiminnan suunnitelmat.....	20
4.4. Pelastustoimen vapaaehtoistoiminta	21
4.5. Pelastustoimen viranomaisten vastuulla oleva väestönsuojeluun varautuminen	22
4.6. Ensihoitopalvelu	24
5. Kehittämissuunnitelma.....	24

Sammanfattningens syfte

Stadsfullmäktige i Helsingfors har vid sitt möte den 15 november 2023 behandlat *servicenivåbeslutet för räddningsväsendet i Helsingfors för 2024–2026*. Stadsfullmäktige godkände räddningsväsendets servicenivåer för totalt 29 av räddningsväsendets olika tjänster.

Servicenivåbeslutet som behandlades av stadsfullmäktige är i sig inte ett offentligt dokument. Servicenivåbeslutet innehåller detaljerad information om Helsingfors stads räddningsverks operativa funktion och prestationsförmåga. Grunden för dokumentsekretessen är 24 § 8 mom. i offentlighetslagen (621/1999).

I sammanfattningen presenteras det offentliga innehållet i räddningsväsendets servicenivåbeslut. Sammanfattningen ger en täckande bild av mål och prioriteringar för räddningsverkets verksamhet 2024–2026.

Helsingfors stad har organiseringsansvaret och räddningsverket producerar tjänsterna

Helsingfors stad ansvarar för organisering av räddningsväsendets tjänster inom Helsingforsområdet. Helsingfors stads räddningsverk är serviceproducent och ansvarar för områdets räddningsverksamhet, brådskande akutvårdstjänster, tillsyn i anknytning till förebyggande av olyckor och egen beredskap, säkerhetskommunikation samt annan handledning och rådgivning. Räddningsverket ansvarar även för beredskapsplanering för undantagsförhållanden samt för utvecklingen, planeringen och samordningen av befolkningskyddsberedskapen i Helsingfors.

Servicenivåbeslut för räddningsväsendet i Helsingfors 2024–2026 har beretts som expertarbete inom områdets räddningsväsende under ledning av räddningskommendören. Vid fastställandet av servicenivåerna för räddningsväsendets tjänster har man även beaktat så likvärdig tillgång till tjänsterna som möjligt. Helsingforsarna har hörts i beredningen av servicenivåbeslutet. Öppet hörande genomfördes i tjänsten *Kerrokantasi* 22.6–7.8.2023 för att kartlägga synpunkter, vad stadsborna förväntar sig av räddningsväsendets tjänster och hur tjänsterna borde utvecklas.

1. Huvudsakliga riktlinjer

De för Helsingforsområdets räddningsväsende uppställda målen och tyngdpunkterna för verksamheten verkställer för sin del de riksomfattande säkerhetsmålen och strategiska målen som fastställts för organisering av räddningsväsendet. I servicenivåbeslutet har beaktats de riksomfattande mål och riktlinjer för säkerheten som anges i följande dokument:

- *Strategin för den inre säkerheten*
- *Säkerhetsstrategin för samhället 2017*
- *De riksomfattande strategiska målen för ordnandet av räddningsväsendet 2023–2026*
- *Verksamhets- och ekonomiplan inom inrikesministeriets förvaltningsområde 2022–2026.*

Strategiska mål i *verksamhets- och ekonomiplanen inom inrikesministeriets förvaltningsområde för 2022–2026*:

1. Alla befolkningsgrupper har en stark trygghetskänsla
2. Människor, egendom och miljön är skyddade
3. Vi avvärjer hot mot den nationella säkerheten samt allvarliga störningar
4. Genom invandring bygger vi ett hållbart Finland
5. Välmående, professionell och engagerad personal möjliggör verkställande av strategin

Helsingfors stadsstrategi 2021–2025 ger riktlinjer för verksamheten i Helsingfors stads räddningsverk, som producerar räddningsväsendets tjänster i området. I strategin framhävs räddningsväsendets roll och betydelse i en trygg stad. I stadsstrategin har man förbundit sig att trygga förutsättningarna för räddningsväsendets verksamhet.

Helsingfors stads räddningsverks strategi 2022–2025 har godkänts av räddningsnämnden den 9 februari 2022 och innehåller följande strategiska mål:

- Vi utvecklar räddningsverksamhetens och akutvårdstjänstens tillgänglighet så att behoven för huvudstaden som växer och utvecklas samt kraven för servicenivåns uppfylls.
- Vi minskar uppgifter som inte hör till akutvårdstjänsten i samarbete med intressentgrupper.
- Vi förebygger olyckor på ett kundnära sätt och utför våra tjänster i anknytning till förebyggande av olyckor smidigare.
- Vi uppdaterar beredskapen för befolkningskydd på stadsnivå så att den motsvarar identifierade hotbilder och behov.
- Vi utvecklar vår roll som regionalt centrum för Finlands räddningsväsende.
- Vi utvecklar kunskapsbaserat ledarskap och analys till att motsvara det förnyade räddningsväsendets och räddningsverkets krav.
- Vi utvecklar personalens kompetens långsiktigt och planmässigt, så att vi kan svara på de föränderliga kundbehoven och förändringarna som sker i verksamhetsmiljön.
- Vi stärker vår arbetsgivarbild för att säkerställa tillgången till personal och att personalen stannar kvar.
- Vi använder oss av digitalisering och ny teknik för att göra våra tjänster ännu mer effektiva och kundorienterade.
- Vi utvecklar våra tjänster på svenska och andra språk för att främja likvärdiga tjänster i Helsingfors mångkulturella verksamhetsmiljö.
- Vi är aktiva för att i Helsingfors skapa lösningar för att uppnå de mål som satts upp i reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet.
- Vi lyfter produktiviteten genom att belöna individuella prestationer och grupprestationer.

En särskild utmaning för Helsingfors räddningsväsende är bristen på räddare. Vi har inte lyckats tillsätta alla lediga tjänster. I och med att stationsnätet utvidgas har även Helsingfors behov att i stor omfattning öka antalet räddare. Ur Helsingfors räddningsverks synvinkel är det viktigt att bevara räddningsmannautbildningen i Nyland för att trygga tillgången till personal och även regelbundet ordna svenskspråkig räddningsmannautbildning. Utöver rekrytering av räddare är även finansieringen en utmaning. Byggandet av nya räddningsstationer och rekrytering av personal till nya stationer är inte möjligt utan tilläggsfinansiering.

1.1. Fastställande av behov, kvantitet och kvalitet

Helsingfors stad bör som ansvarig för ordnandet av räddningsväsendets tjänster utreda vilka räddningstjänster Helsingforsområdet behöver och hur mycket de används. Helsingfors stad ska också fatta beslut om kvaliteten på de tjänster som produceras. Behovet, mängden och kvaliteten på tjänsterna har flera olika dimensioner i anknytning till varandra.

Räddningslagen reglerar välfärdsområdets och räddningsverkets uppgifter. Det område som har organiseringssansvaret för tjänsterna kan således i praktiken inte själv bestämma vilka olika räddningstjänster som produceras i området. Utgångspunkten för ordnandet av tjänsterna är att räddningsväsendets lagstadgade tjänster ska produceras i alla välfärdsområden.

Kvaliteten på de tjänster som produceras inom räddningsverksamheten bedöms på flera olika sätt. Utgångspunkten för tjänsteproduktionen är att de lagstadgade uppgifterna produceras med iakttagande av nationella författningar, anvisningar och kraven på god förvaltningssed. Urvalet av metoder för kvalitetshantering består bland annat av egenkontroll, avvikelserapportering, kundnöjdhetsenkäter i anknytning till förebyggande av olyckor och en för staden gemensam kundresponskanal. Ett väsentligt element i kvalitetsarbetet är också att avvikelser identifieras, behandlas och att korrigerande åtgärder vidtas med det allvar och den snabbhet som observationens betydelse förutsätter.

1.2. Val av produktionssätt

I Helsingfors produceras räddningsväsendets tjänster av Helsingfors stads räddningsverk. Räddningsverket kan avtala om producerande av räddningsväsendets tjänster med områdets avtalsbrandkårer enligt ett separat avtal. Dessutom kan man använda sig av frivilliga organisationer och personer som hjälp i räddningsväsendets utbildnings-, rådgivnings- och upplysningsuppgifter samt i räddningsverksamheten.

1.3. Styrningen och tillsynen av produktionen

Lagen om ordnande av räddningsväsendet (613/2021), som trädde i kraft från början av 2023, ålägger Helsingfors stad att genom egenkontroll säkerställa att de uppgifter som hör till dess organiseringsansvar sköts lagenligt samt tillhandahållandet, kvaliteten och verkningsfullheten av räddningsväsendets tjänster. Egenkontroll är kvalitetsarbete och en del av den interna tillsynen. I lagen om ordnande av räddningsväsendet föreskrivs att egenkontrollen av uppgifterna och tjänsterna ska genomföras som en del av deras ordnande och produktion. Programmet för egenkontroll för Helsingfors räddningsväsende har godkänts i social-, hälsovårds- och räddningsnämnden den 19 december 2022.

1.4. Metoder för kontinuerlig riskhantering

Enligt lagen om ordnande av räddningsväsendet (613/2021) ska servicenivån för områdets räddningsväsende motsvara de nationella, regionala och lokala behoven och olycksriskerna och andra risker. Helsingfors räddningsverks servicenivåbeslut baserar sig på en riskanalys som producerats i samarbete mellan räddningsverken i Nyland. I utarbetandet av den har man utnyttjat de risker som identifierats i den nationella riskanalysen och regionala riskanalysen. Räddningsverket deltar också i stadsövergripande riskbedömning. Riskbedömning är i praktiken en del av räddningsväsendets dagliga operativa verksamhet. Detta görs både i den egna verksamheten och i samarbete med andra myndigheter.

1.5. Ordnande av produktionen i störningssituationer och undantagsförhållanden

Produktionen av räddningsverkets tjänster i störningssituationer och undantagsförhållanden styrs av räddningsverkets kontinuitetskontrollplan. Av dess offentliga delar har räddningsverkets beredskapsplan gjorts upp separat på finska, svenska och engelska. Dessa planer är tillgängliga för kommuninvånare och andra medborgare på räddningsverkets webbplats.

2. Bedömning av servicenivåbeslutsperioden som upphör

2.1. Förebyggande av olyckor och tillsyn

För servicenivåbeslutsperioden som började 2021 allokerades resurser i enlighet med servicenivåbeslutet för producerande av tjänster för förebyggande av olyckor. Det har varit utmaningar i att uppnå de kvantitativa målen för förebyggande av olyckor under tidigare servicenivåbeslutsperioder. Orsakerna har varit personalomsättning, långa tillsynsprocesser i brandsynen av arbetskrävande tillsynsobjekt, förnyandet av tillsynsprocessernas administrativa hörandeprocesser och svårt att förutse efterbrandsynernas antal.

Brandsynen av bostadshus genomfördes i enlighet med planen för förebyggande av olyckor under servicenivåbeslutsperioden. Under servicenivåbeslutsperioden har man ökat den handledning och rådgivning som avtalsbrandkårer gör i husbolag. Betydelsen av handledning och rådgivning har framhävts i följebreven för egenkontrollsomgången 2023. När det gäller sotare har man under servicenivåbeslutsperioden informerat om kampanjen sotarnas skyldigheter av Sotningsbranschens Centralförbund.

Räddningsverket har årligen utfört 200–250 riskbaserade brandsyner i bostäder. Den tillgängliga resursen för handläggning av brandriskanmälningar och brandsyner på basis av dem har ökat under servicenivåbeslutsperioden.

Tillsynsintervallet för tidsbestämda brandsyner i andra än bostadsobjekt grundar sig på det risktal som Helsingfors räddningsverk har fastställt för varje objekt. Under servicenivåbeslutsperioden har det i huvudobjektshelheterna förrättats 1 015 periodiska brandsyner år 2021 och 585 år 2022. År 2023 förutspås antalet periodiska brandsyner återigen överstiga tusen.

Under servicenivåbeslutsperioden har det fortsättningsvis förekommit variation på grund av covid-19-viruset i tillsynen av offentliga tillställningar och till exempel i antalet handläggningar av räddningsplaner. Det utförs cirka 50 brandsyner per år. Brandsyn har förrättats i alla riskbaserade evenemang under servicenivåbeslutsperioden. Brandsyner har även förrättats efter tjänstetid enligt övervägande.

Räddningsverket handlägger årligen cirka 60 anmälningar i anknytning till kemikalier. Förutom anmälningar och inspektioner i anknytning till dem får räddningsverket många förfrågningar om rådgivning om kemikalier som huvudsakligen sker per telefon och e-post.

Vid bedömning av utredningar om utrymningssäkerheten har beaktats nya bedömningar som kommer till handläggning och uppdateringar av redan utarbetade utredningar, bedömningar av genomförandeplaner och tillsynen av genomförandebestämmelser. En betydande del av utredningarna om utrymningssäkerheten handläggs som en del i den periodiska tillsynen då man säkerställer att objektens utredningar är uppdaterade och eventuella förändringar i verksamheten.

Tematillsyner förrättas både i Helsingfors samt i samarbetsområdet för räddningsverken i Östra, Mellersta och Västra Nyland (HIKLU-området) i enlighet med räddningsverkens gemensamma plan, i regel en gång om året med varierande teman.

Under servicenivåbeslutsperioden nådde man huvudsakligen de mål för brandutredning som fastställts tidigare, det vill säga att alla bränder och olyckor som översteg utredningströskeln kunde utredas med behövlig noggrannhet. Uppföljningen av olycksrapporteringen följdes i huvudsakligen upp för rapporteringen av bränder och olyckor som översteg utredningströskeln.

Säkerhetsutbildningar har genomförts enligt servicenivåbeslutet och den årliga planen för förebyggande av olyckor. Utbildning har årligen ordnats för avtalsbrandkårer i anknytning till säkerhetskommunikation och egenkontroll av bostadshus.

Alla elever i grundskolor med årskurserna 7–9 har utbildats i *NouHätä!*-kampanjen. Under läsåret 2022–2023 var verksamheten på den goda nivå som det var före coronapandemin. Brandstationsbesökskonceptet för fjärdeklassare genomfördes endast på distans läsåren 2020–2021 och 2021–2022. Våren 2023 ordnades brandstationsbesöken som ett alternativ till distansutbildningar.

Räddningsverket har som planerat producerat styrning av byggande för konstruktiv brandsäkerhet och enligt den beslutade servicenivån i tätt samarbete med byggnadstillsynen och andra intressentgrupper. Samarbetet och informationsgången mellan stadens aktörer har stärkts genom att grunda enhet inom stadsmiljösektorns tjänster som särskilt fokuserar på konstruktiv brandsäkerhet och styrning av byggande samt för att säkerställa räddningsverksamhetens och akutvårdens förutsättningar i stadsmiljön.

Räddningsverket har gett handledning och rådgivning om underhåll av räddningsväsendets anordningar och övervakat att de hålls i funktionsskick och att de underhålls och granskas ändamålsenligt. Dessutom har räddningsverket upprätthållit objektskort och nyckelförvar för automatiska brandlarmanläggningar som är kopplade till nödcentralen samt uppmanat att avhjälpa brister för felaktiga brandlarm samt fakturering.

Räddningsverket har effektiviserat kommunikationen för att minska felaktiga brandlarm och antal uppdrag de orsakar genom att kontakta de objekt som orsakar flest felaktiga brandlarm.

2.2. Räddningsverksamhet

Utvecklingen av räddningsverksamheten har i stor omfattning styrts av utvecklandet av räddningsväsendets servicenivå och aktionsberedskapen. Antalet räddningsstationer och personalmängden har ökats. En ny räddningsstation har tagits i bruk i Kånala, dessutom har spetsenheter placerats i Gårdsbacka och på Busholmen. I maj 2023 började en spetsenhet sin verksamhet även i Mosabacka och Skomakarböle. Byggandet av räddningsstationen i Gårdsbacka påbörjades sommaren 2023 och planeringen av stationen i Mosabacka våren 2023. Planändringen för stationen i Nordsjö pågår.

Minimipersonstyrka i en räddningsgrupp är 1 + 3, det vill säga en förman och tre brandmän som hör till manskapet. Helsingfors räddningsverk har sedan 2020 även spetsenheter i beredskap med styrka 0 + 2, det vill säga att enheterna består av två brandmän som hör till manskapet utan en förman.

Lägescentralverksamheten har utvecklats. Dataöverföring av bilder mellan situationsplatsen, ledningscentralsbilen och lägescentralen har utvecklats så att alla har tillgång till en bild från situationsplatsen i realtid. Lägescentralen har utvecklats att vid behov också bistå ledningsverksamheten i hela HIKLU-området.

Vid storolyckor, andra krävande situationer och störningssituationer som kräver räddningsverkets resurser kan räddningsformationerna förstärkas enligt separata planer genom att effektivt använda de egna resurserna, såsom lediga arbetsskift och elever från Helsingfors räddningsskola samt resurser från avtalsbrandkårer och grannräddningsverk.

Räddningsverkets strategi framhäver förbättrande av aktionsberedskapen och tillgängligheten. Räddningsverket och Helsingfors stad har gjort stora investeringar i nya räddningsstationer. Genom de nya räddningsstationerna och anställning av personal har man kunnat förbättra aktionsberedskapen och tillgängligheten enligt planen. Bristen på räddare utgör det största hotet för att utveckla beredskapen. Räddningsverket har inte fått tillräckligt med behöriga sökande vid tillsättande av tjänster. Utan brandmän som utexaminerats från Helsingfors egen Räddningsskola skulle de genomförda åtgärderna för att utveckla verksamheten inte varit möjliga.

2.3. Räddningsväsendets planer

I enlighet med anvisningen för planering av aktionsberedskapen inom räddningsväsendet utgör de på förhand uppgjorda operativa planerna för räddningsverksamheten en del av aktionsberedskapen. Inrikesministeriet har i början av 2019 utfärdat förordningen (1363/2018) om planer för räddningsväsendet, där det föreskrivs om planernas innehåll och struktur samt räddningsväsendets samarbetsplaner. Planerna och anvisningarna för den allmänna organiseringen av räddningsverksamheten har beretts i samarbete med de övriga räddningsverken i Nyland. De gemensamma anvisningarna har kompletterats med Helsingfors räddningsverks egna specifika planer för olyckstyper och situationer samt med planen för kontinuitetskontroll. I anvisningarna och planerna som gäller de allmänna organiseringen av och situationer som kräver räddningsverksamhet har man också beaktat räddningsverksamheten vid storolyckor, störningssituationer och i undantagsförhållanden. En plan för bekämpning av översvämningar har utarbetats tillsammans med sektorerna inom Helsingfors stad.

2.4. Räddningsväsendets frivilligverksamhet

Helsingfors avtalsbrandkårer deltar i verkställandet av räddningsverksamheten i enlighet med planen och avtalet om servicenivån. Räddningsverket har genomfört en auditeringsomgång som gäller alla avtalsbrandkårer där man bedömde avtalsbrandkårernas strukturella verksamhetsförutsättningar samt skicket på brandkårernas materiel, mängd och placering i Helsingforsområdet. Auditeringsomgången gav en täckande bild av brandkårernas helhetssituation och med hjälp av den har man kommit fram till målen för den kommande servicenivåbeslutsperioden.

Avtalsbrandkårerna fick stöd i form av utbildning för medlemsvärning genom att utveckla deras kommunikation. Samtidigt ökade räddningsverket avtalsbrandkårernas synlighet genom att foga dem i sina egna informationskanaler. Syftet är att utveckla och effektivisera medlemsvärningen och kommunikationsverksamheten under den kommande servicenivåbeslutsperioden.

2.5. Beredskap för befolkningsskyddet

Helsingfors planer för befolkningsskydd, evakuering, utbildning och strukturellt skydd har uppdaterats. Personalen i bergskyddsrum utbildades enligt ett samarbetsavtal som ingåtts med Försvarsutbildningsföreningen. Riskanalysarbete för undantagsförhållanden gjordes bland annat med Gardesjägerregementet och Försvarshögskolan. Nuläget för det nuvarande fasta larmanordningssystemet utomhus och dess behov har utvärderats och nödvändiga uppdateringar i systemet görs åren 2023–2024. Bedömning av behoven att utvidga larmanordningssystemet utomhus har påbörjats.

3. Riskanalys som grund för servicenivåbeslutet

Enligt 6 § i inrikesministeriets förordning om beslut om räddningsväsendets servicenivå ska den riskanalys som beslutet om servicenivån grundar sig på innefatta sådana centrala hot och risker som identifierats utgående från bedömningen av verksamhetsmiljön och uppföljningen av räddningsväsendets olycksutveckling samt förändringar i dessa risker som räddningsväsendet ska bereda sig på. Bedömningen av de hot som ingår i riskbedömningen ska omfatta dagliga olyckor, störningssituationer och undantagsförhållanden. Riskanalysen ska göras så att det utifrån analysen är möjligt att dimensionera räddningsväsendets tjänster i enlighet med riskerna och hoten. Vid bedömningen av hot om störningssituationer ska resultaten av den nationella och regionala riskbedömningen beaktas. Vid bedömningen av hot om undantagsförhållanden ska de undantagsförhållanden som anges i beredskapslagen (1552/2011) beaktas. Vid bedömningen av krigstida hot ska Försvarsmakten med stöd av 65 § 5 mom. i räddningslagen lämna räddningsmyndigheterna de uppgifter som behövs för bedömningen av krigstida hot och deras konsekvenser.

Nylands regionala riskbedömning 2023 utarbetades i samarbete med en förvaltningsövergripande arbetsgrupp. Nylands regionala riskbedömning är en separat översikt av riskerna i området utifrån den riskbedömning som ligger till grund för servicenivåbeslutet. Det konkreta målet för Nylands regionala riskbedömning är att skapa en enhetlig riskbild mellan aktörerna i regionen för att utveckla den regionala kristålligheten mot störningar och hanteringen av störningssituationer.

Utöver den förvaltningsövergripande riskanalysen för Nyland har det utarbetats en riskanalys särskilt som grund för servicenivåbeslutet. HIKLU-räddningsverken har som grund för servicenivåbeslutet tillsammans gjort en riskanalys för hela Nyland. I HIKLU-räddningsverkens riskanalys ges en beskrivning av verksamhetsmiljön samt de inträffade och förutsedda förändringar, trender och förändringskrafter i den, de centrala hot och risker som har identifierats utifrån olycksstatistik och expertbedömningar som räddningsverken ska förbereda sig på samt en bedömning av servicenivån i förhållande till de risker som identifierats i riskanalyserna.

Centrala förändringsfaktorer som identifierats i verksamhetsmiljön:

- nationella reformprojekt
- försvagning i de offentliga finanserna
- befolkningens mångfald och åldrande
- ökad social och samhällelig ojämlikhet
- klimatförändringen
- den snabba tekniska utvecklingen
- funktionssäkerheten för kritisk infrastruktur
- förändrad säkerhetsmiljö

Helsingfors är en speciell miljö som Finlands huvudstad, som även kan orsaka speciella uppdrag och utmaningar för räddningsväsendet:

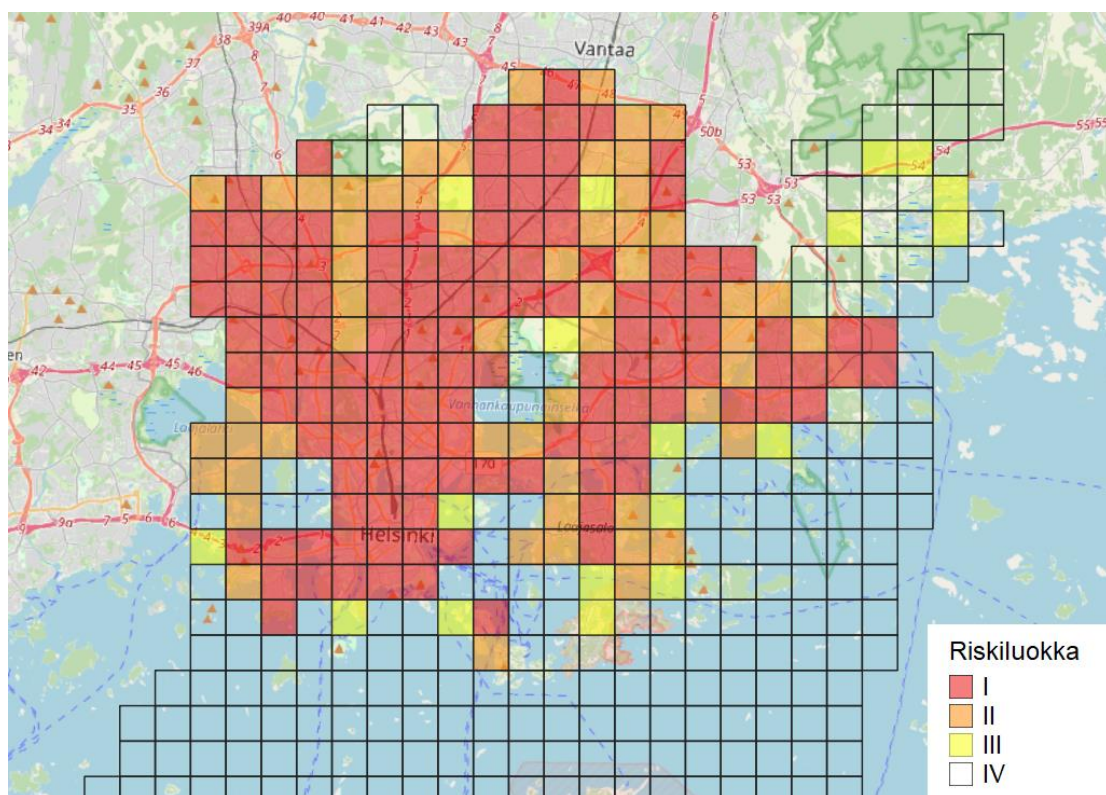
- Riksdagen och en betydande del av statsförvaltningens funktioner har koncentrerats till huvudstaden.
- Statsbesök ställer krav på räddningsverksamhetens prestationsförmåga och förutsätter omfattande myndighetssamarbete.
- Många betydande och kritiska funktioner för affärlivet har placerats i Helsingfors.
- Helsingfors har också rikligt med kritisk infrastruktur.
- I Helsingfors ordnas många stora offentliga tillställningar och andra sammankomster.
- Som räddningsverk i den växande storstaden utmanas Helsingfors räddningsverk också av omfattande underjordiskt byggande samt av högt och tätare byggande.
- Helsingfors är befolkningsmässigt landets största stad där många människor bor och arbetar samt besöker. Befolkningens mångfald ställer krav på språkkunskaperna hos räddningsverkets personal.
- Helsingfors är en populär turiststad. Sommaren 2022 registrerades över 1,3 miljoner övernattningar hos Helsingfors inkvarteringsörelser.
- Helsingfors har en metro under jord, ett tätt närtågsnät, ett spårvagnsnät samt flera livliga passagerarhamnar. Alla dessa medför uppgifter för räddningsväsendet.

- Helsingfors är en växande stad som utvecklas och är således föremål för kontinuerlig förändring. Staden har rikligt med nybyggnad, kompletterande byggande och infrastrukturbyggande. Det kontinuerliga och omfattande byggandet medför betydande utmaningar i utförandet av räddningsväsendets uppgifter.

Riskanalysen har i den operativa ledningen för Helsingfors räddningsverksamhet preciserats så att Helsingfors särdrag beaktas. Att Helsingfors är speciellt ställer också egna utmaningar för planeringen av kontinuitetskontrollen samt den operativa verksamheten i eventuella störningssituationer och undantagsförhållanden.

I den för räddningsverken (HIKLU) i Nyland gemensamma planen för förebyggande av olyckor har räddningsverkets experter delat in stadsmiljön i olika verksamhetsmiljöer som består av byggd miljö, boende, arbete, småbarnspedagogik, studier, fritid och trafik. I planen för förebyggande av olyckor har för varje verksamhetsmiljö fastställts mål, risker, riskpåverkande trender och servicebehov samt getts rekommendationer. I planen för förebyggande av olyckor har man även beskrivit olycksförebyggande tjänster som genomförs i HIKLU-räddningsverken för att uppnå den fastställda serviceivån.

Som en del av HIKLU-riskanalysen har man bestämt riskklasser för riskrutor i HIKLU-området. I enlighet med anvisningen för planering av aktionsberedskapen inom räddningsväsendet har hela Finland delats in i riskrutor som är en kvadratkilometer och för vilka riskklasserna fastställs på enhetliga grunder i hela landet. Riskklassen påverkas av invånarantal, våningsyta, deras samverkan, olyckor i rutan, en kalkylerad riskmodell som baserar sig på våningsyta och byggnadstyp samt objekt i rutan som kräver särskild granskning, såsom objekt som är utmanande för räddningsverksamheten. Riskerna i rutor i riskklass I är större och lägst i rutor i riskklass IV. Riskklassen påverkar hur snabbt räddningsverket ska vara framme vid en olycksplats i brådskande uppdrag som inträffar i rutan. Av alla rutor i riskklass I i Finland finns 24 procent på Helsingfors räddningsväsendes område. Riskklasser i riskrutor på Helsingfors räddningsväsendes område presenteras i kartan. Kartan visar inte hela räddningsväsendets område, eftersom Helsingfors räddningsväsendes havsområde fortsätter enligt Helsingfors stads gränser ända till Finlands territorialvattengräns. Havsområdet utanför kartan är helt och hållet i riskklass IV.

4. Beslut om servicenivån enligt tjänster

Räddningsverkets tjänster är indelade i fem helheter: förebyggande av olyckor och tillsyn, räddningsverksamhet och beredskapen för den, räddningsverkets planer, räddningsväsendets frivilligverksamhet samt befolkningskyddsberedskap som räddningsmyndigheterna ansvarar för. Dessa fem helheter omfattar totalt 29 tjänster och förutom dessa presenteras 14 beredskaper för räddningsverksamheten. Detta sammandrag innehåller en kort beskrivning av varje tjänst och stadsfullmäktiges beslut om servicenivån. När det gäller akutvården framställs inget beslut om servicenivån, eftersom beslut fattas i ett separat servicenivåbeslut för den prehospitala akut-sjukvården vars beredning HUS ansvarar för.

4.1. Förebyggande av olyckor och tillsyn

Räddningsverket utför tillsyn och annat förebyggande av olyckor för att minska antalet olyckor och följdinverkanerna som innefattar den styrning, rådgivning och säkerhetskommunikation som hör till räddningsmyndigheten.

Beslut om en närmare fördelning av resurserna för olika tjänster fattas årligen i planen för förebyggande av olyckor. Förutom räddningsverkets heltidsanställda personalresurs deltar även till exempel räddningsverkets övriga personal och Helsingfors avtalsbrandkårer i säkerhetskommunikationen.

4.1.1. Styrning, rådgivning och säkerhetskommunikation som hör till räddningsväsendet

Med säkerhetskommunikation avses åtgärder som syftar till att förbättra människors och organisationers säkerhetskunskap, säkerhetsattityder och säkerhetsbeteende. Säkerhetskommunikation kan genomföras med flera olika metoder, till exempel genom rådgivning, utbildning eller media- och kundkommunikation. Säkerhetskommunikationen genomförs både som separata åtgärder och integrerad i räddningsverkets övriga serviceproduktion.

I säkerhetskommunikationen fokuserar man på att producera tjänster för strategiskt utvalda målgrupper, det vill säga förskoleelever, fjärdeklassare, åttondeklassare, stadens olika sektorer och HUS. Under servicenivåbeslutsperioden verkställs i genomsnitt cirka 400 säkerhetsutbildningar per år, med vilka man når cirka 10 000 vuxna per år. Med hjälp av säkerhetsfostran når man årligen i genomsnitt minst 6 500 barn och unga.

Säkerhetsfostran är undervisning och handledning som syftar till att utveckla barns och ungdomars säkerhetskunskap, -färdigheter och -attityder.

Media- och kundkommunikation avser förmedlande av meddelanden med säkerhetstema genom olika medier och massmedier. Media- och kundkommunikation avser även till exempel påverkan via sociala medier. Räddningsverkets webbplats upprätthålls på finska, svenska och engelska.

Räddningsverket genomför även *säkerhetskommunikation vid offentliga tillställningar*, som i det här sammanhanget betyder förhandsplanerade evenemang som allmänheten i regel kan delta i frivilligt och på eget initiativ.

En del av räddningsverkets säkerhetskommunikation är verksamheten vid *brandmuséet* på Skillnadens räddningsstation. I brandmuséet ordnas besök som innefattar säkerhetskommunikation för olika grupper och på regelbundna öppna dagar för allmänheten.

Räddningsverkets *jourhavande brandinspektör* ger rådgivning och handledning i anknytning till brandsäkerhet genom att svara på frågor och kontakter av helsingforsare. Service ges per telefon och e-post på vardagar. På basis av kontakterna gör man riskbaserade extra brandsyner.

Räddningsverket ger handledning och rådgivning för att göra upp *räddningsplaner* framförallt i samband med tillsyn samt i säkerhetsutbildningar och -kommunikation. Handledningen av räddningsplaner hänför sig framförallt till tidsbestämd tillsyn, men även till andra tillsynsdelområden såsom tillsyn av bostadshus, offentliga tillställningar och objekt med skyldighet till utredning om utrymningssäkerhet.

Räddningsväsendets anordningar avser fast släcknings-, räddnings- och bekämpningsutrustning, anordningar som underlättar släcknings- och räddningsarbete samt brandlarms- och larmanläggningar och andra anordningar som detekterar en olycksrisk. Räddningsverket ger handledning och rådgivning för underhåll av anläggningarna och övervakar att anläggningarna hålls i funktionsskick och att service görs samt att de kontrolleras ändamålsenligt.

Objektskorten i brandlarmanläggningsobjekt och nyckelförvarsavtal hålls uppdaterade. Man strävar efter att minska antalet felaktiga brandlarm genom effektiviserad kommunikation. Gamla låsningssystem för nyckelförvar i anknytning till brandlarmanläggningar tas ur bruk och ersätts med uppdaterade system.

Räddningsverket ger handledning och rådgivning för *strukturell brandsäkerhet*, räddningsverksamhetens verksamhetsförutsättningar och räddningsverksamhetens säkerhet. Handledning och rådgivning verkställs i regel i samband med nybyggnad och renovering. Organiseringen av verksamhet och praxis samordnas i tätt samarbete med byggnadstillsynen.

Rådgivning och handledning av byggande genomförs av rådgivningsteamet för konstruktiv brandsäkerhet inom räddningsverkets stadsmiljöenhet. Rådgivningsteamet för konstruktiv brandsäkerhet utarbetar planutlåtanden, ger utlåtanden till byggnadstillsynsmyndigheten i anslutning till bygglov och ibruktagande av byggnad, deltar i förhandlingar och samarbetsmöten samt ger handledning och rådgivning för brandsäkerhet direkt till privata byggnadsplanerare och byggnadsentreprenörer.

4.1.2. Brandutredning

Enligt räddningslagen ska räddningsverket utföra *brandutredning*. Målet med brandutredningen är att förebygga motsvarande olyckor och begränsa skadorna, samt att utveckla räddningsverksamheten och aktionsberedskapen. I brandutredningen bedömer man orsaken till branden och utreder de faktorer som påverkat antändningen och spridningen av branden, uppkomna skador och räddningsverksamhetens förlopp.

Brandutredning utförs i alla bränder i enlighet med räddningslagen. De resurser som anvisas för brandutredning uppdateras årligen i planerna för förebyggande av olyckor och brandutredning. En plan som uppdateras utarbetas årligen för brandutredning. I planen fastställs de kvalitativa och kvantitativa målen för brandutredning, utredningens tyngdpunkter och resurser samt utvecklandet av verksamheten. Information från brandutredningen utnyttjas planmässigt och regelbundet i förebyggande av olyckor och i utvecklandet av räddningsverksamheten.

4.1.3. Samarbete för att förebygga olyckor

Enligt räddningslagen ska räddningsverket i syfte att förebygga olyckor och upprätthålla säkerheten samarbeta med andra myndigheter och med sammanslutningar och invånare i området samt delta i lokalt och regionalt säkerhetsplaneringsarbete. Ifall myndigheter i samband med tjänsteutövande uppdrag eller på andra vägar får reda på en uppenbar brandfara eller annan risk för olycka i en byggnad, bostad eller annat objekt, ska de utan hinder av eventuella sekretessföreläggningar meddela välfärdsområdets räddningsmyndighet om saken. Anmälningsskyldigheten gäller också välfärdsområdet, kommunen, andra offentliga samfund och deras anställda samt verksamhetsidkare som ombesörjer driften av vårdinrättningar och ordnandet av service- och stödboende och deras anställda.

Räddningsverket deltar aktivt i myndighetssamarbete samt i regionalt och lokalt säkerhetsplaneringsarbete. Regelbundet samarbete och informationsutbyte upprätthålls bland annat med Helsingfors stads stadsmiljösektor och polisen. Enhetliga tillvägagångssätt för myndighetssamarbete och samarbete med andra räddningsverk främjas genom samarbete.

Inspektion enligt räddningslagen av ett byggprojekt som pågår utförs i samarbete med byggnadstillsynen. Alla inkomna brandriskenmälningar handläggs inom två veckor från att anmälan inkom och tillsyn förrättas i alla objekt där det förutsätts på basis av riskbedömning. Alla felanmälningar av sotare handläggs och kommuninvånarna erbjuds rådgivning på basis av riskbedömningen eller så förrättas brandsyn.

4.1.4. Uppföljning av olycksutvecklingen

Enligt räddningslagen ska räddningsverket följa upp hur antalet olycksrisker och olyckor samt orsakerna till dem utvecklas och utifrån de slutsatser som dras av dem för sin del vidta åtgärder för att förebygga olyckor och ha beredskap för dem samt vid behov lägga fram förslag för andra myndigheter och aktörer.

Olycksuppföljningen görs som en del av räddningsväsendets riskanalys-, forsknings- och expertarbete. Prioriteringar för uppföljningen av olycksutvecklingen är antalet dagliga olyckor, olycksskador och orsaker till olyckorna samt identifiering av förändringar och fenomen i verksamhetsmiljön som medför nya olycksrisker eller risk för en storolycka. En särskild tyngdpunkt som utnyttjas i uppföljningen av olycksutvecklingen är gjorda observationer och slutledningar i planeringen av räddningsverkets verksamhet och utvecklandet av personalens kompetens.

4.1.5. Tillsyn över att skötseln av förebyggande och tillsyn som välfärdsområdena sköter i samverkan sker ändamålsenligt

Helsingfors stad har inte kommit överens om att organiseringsansvaret för förebyggande av olyckor och tillsyn ska överföras till ett annat välfärdsområde. Räddningsverket har således inte behov, mål eller utvecklingsbehov i anslutning till tillsynen för ordnandet av de uppgifter som ordnas i samarbete. För ändamålet anvisas inte heller resurser under servicenivåbeslutsperioden.

4.1.6. Tillsynsuppgifter

Tematillsyner avser tillsynsverksamhet som räddningsverket utför årligen enligt varierande teman. Tillsynerna förrättas vanligen en gång per år och vanligen deltar brandinspektörer och vid behov deltar även räddningsverkets personal i tillsynerna. I tematillsyner fokuserar man på ett visst tema eller en viss typ av objekt, till exempel upplagring av kemikalier, kvartersrestauranger, utrymnings säkerheten i butiker eller vårdinrättningar. Tematillsyn utförs i HIKLU-samarbete enligt varierande teman.

Räddningsverket förrättar även *extra brandsyner* på basis av ändringar i verksamhetsmiljön, riskbaserat övervägande och begäran som inkommer till räddningsverket.

Tillsyn av *bostadshus* är enligt räddningslagen en del av räddningsverkets tillsynsuppgift. I tillsynen av bostadshus utnyttjar man egenkontroll av brandsäkerheten som innebär att husbolag som har skyldighet att göra upp en räddningsplan rapporterar sina observationer till räddningsverket med en elektronisk blankett. Dessutom riktas särskilda åtgärder till husbolag, såsom riskbaserade tillsynsbesök för att utveckla säkerheten. Under servicenivåbeslutsperioden effektiviseras tillsynen av småhus och semesterbostäder. Under servicenivåbeslutsperioden ökar man den handledning och rådgivning som avtalsbrandkärer gör i husbolag.

Räddningsverket svarar också för sin del för säkerhetsregleringen av industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier och för tillstånden i enlighet med kemikalielagstiftningen. Detta gäller både kemikalier med fysikalisk risk, det vill säga kemikalier med brand- och explosionsrisk samt kemikalier med hälso- och miljörisk. *Till kemikalietillsynen* hör också att fatta kemikaliebeslut och inspektioner av produktionsanläggningar där det bedrivs tillfällig liten industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier, att utföra inspektioner av underjordiska bränslecisterner, att utföra ibruktagningsbesiktningar av oljeeldningsaggregat samt att sköta tillståndsärenden och tillsyn av upplagring och försäljningsställen för fyrverkeripjäser. Alla åtgärder som kemikalietillsynen får till uppgift handläggs och man deltar aktivt i samarbete mellan myndighets- och intressentgrupper.

Räddningsverket ger handledning och rådgivning i anslutning till planering och ordnande av säkerheten vid offentliga tillställningar och tillfällig inkvartering. Lagstadgade räddningsplaner för offentliga tillställningar och objekt för tillfällig inkvartering bedöms, anmälningar i anknytning till dem handläggs samt ger nödvändiga beslut och utlåtanden. Brandsyner i offentliga tillställningar och tillfälliga inkvarteringsobjekt som har skyldighet att göra upp en räddningsplan utförs riskbaserat. I enlighet med kemikalielagstiftningen övervakar räddningsverket användningen av explosiva varor och farliga kemikalier för specialeffekter vid offentliga tillställningar samt tillfällig liten industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier.

Räddningsverket deltar aktivt i stadsorganisationen i fältgruppen för evenemang som består av olika aktörer och myndigheter inom staden. Räddningsverket deltar även aktivt i arbetet i det nationella expertnätverket för evenemangssäkerhet samt i arbetet i myndigheters och evenemangsarrangörers samarbetsgrupper.

Räddningsverket övervakar *utrymningssäkerheten* i vårdinrättningar samt i objekt för service- och stödboende. Objekt med skyldighet att göra upp en utredning om utrymningssäkerheten är bland annat sjukhus, äldreboenden, anstaltsvårdens objekt, slutna straffanstalter samt service- och stödboende där de boende har sämre funktionsförmåga än normalt. Räddningsverkets *utredningar om utrymningssäkerheten* samt planerna för genomförande och uppdateringar av utredningarna utvärderas. Dessutom övervakar räddningsverket att de föreskrifter som utfärdats för att förbättra utrymningssäkerheten iakttas inom utsatt tid. Verksamhetsidkarna erbjuder handledning och rådgivning som hänför sig till utrymningssäkerhet samt stöd vid ordnandet av övningar som för utrymningssäkerheten.

4.1.7. Inspektion av beredskapen

Enligt räddningslagen kan räddningsmyndigheter förrätta inspektioner för att övervaka beredskapsarrangemangen för storolyckor och undantagsförhållanden. Målet är att planera och genomföra verksamhetsmodellen för beredskapsinspektioner under serviceivåbeslutsperioden. En förutsättning för det ska kunna främjas är att tilläggsresurskravet på ett årsverke uppfylls.

4.2. Räddningsverksamhet och beredskapen för den

4.2.1. Varning av befolkningen i faro- och olyckssituationer och larmsystem som behövs för detta

Den tjänsteinnehavare som leder räddningsverksamheten ansvarar för operativ olyckskommunikation i anslutning till räddningsverksamheten och varning av befolkningen vid faro- och olyckssituationer. Kommunikationen vid störnings- och olyckssituationer är informativ och ger anvisningar och sker i samarbete med andra myndigheter som deltar i ledningen av situationen. I olyckskommunikationen iakttas de anvisningar och planer som utarbetats för ändamålet.

Vid faro- och nödsituationer varnar myndigheterna befolkningen om en hotande, omedelbar fara med den allmänna farosignalen som ges med hjälp av utomhuslarm och med ett därtill hörande varningsmeddelande som ger verksamhetsanvisningar och varnar om den farliga situationen. Varnings- eller larmmeddelanden läses upp via alla radiokanaler och visas i Yles, i tv-program i MTV3 och Nelonen i rutans övre kant, på webbplatsen 112, i 112-applikationen, i digitala utomhustavlor samt på myndigheternas webbplatser och i form av meddelanden.

Under serviceivåbeslutsperioden uppdateras det fasta utomhuslarmsystemets styrning och förstärkare samt kartläggs utomhuslarmnätets hörbarhet och utvidgas hörbarhetstäckningen för utomhuslarmnätet i bullriga områden och skuggområden samt i bostadsområden på basis av hörbarhetskartläggningen och riskbedömningen.

4.2.2. Räddningsverksamhet

Ur riksomfattande synvinkel är Helsingfors räddningsområde särartat på grund av liten areal och hög boendetäthet. Helsingfors räddningsverk bildar ett enda serviceområde och erbjuder samma tjänster inom hela sitt område. På basis av riskanalysen har man inte skiljt åt dimensioneringsgrunderna för tjänster inom Helsingfors, utan Helsingfors har behandlats som ett område med enhetliga dimensioneringsgrunder för tjänsterna.

4.2.2.1. Mål för aktionsberedskapstid

Snabba aktionsberedskapstider bidrar till att snabbt få hjälp, vilket i sin tur minskar skadorna till följd av olyckor och förhindrar uppkomsten av ytterligare skador. Beredskapstiderna bestäms enligt riskklassen i riskrutor vars storlek är en kvadratkilometer. När det gäller områden med högre risk ska räddningsväsendet vara på plats snabbare.

	Riskklass			
	I	II	III	IV
Maximitid i minuter för <i>första enhetens</i> aktionsberedskapstid enligt riskklassspecifik riskruta	6 min	10 min	20 min	-
Miniminivå för <i>första enhetens</i> riskrutespecifika aktionsberedskapstid i procent (min 50 %)	50 %	50 %	50 %	-

Första enhetens aktionsberedskapstidsmål (median) i minuter och sekunder för alla brådskande uppdrag, oberoende av riskklasser	6:18			
Maximitid i minuter för <i>räddningsverksamhetens</i> aktionsberedskapstid enligt riskklassspecifik riskruta	11 min	14 min	22 min	-
Miniminivå för räddningsverksamhetens riskrutespecifika aktionsberedskapstid i procent (min 50 %)	50 %	50 %	50 %	-
Räddningsväsendets aktionsberedskapstidsmål (median) i minuter och sekunder för alla brådskande uppdrag, oberoende av riskklasser	11:44			
Maximitid i minuter för <i>Räddningsplutonens</i> aktionsberedskapstid enligt riskklassspecifik riskruta	20 min	30 min	30 min	-
<i>Räddningsplutonens</i> aktionsberedskapstidsmål (median) i minuter och sekunder för alla brådskande uppdrag, oberoende av riskklasser	10:08			

Regionförvaltningsverket utfärdade 2016 ett föreläggande för Helsingfors stads räddningsverk att avhjälpa bristerna i första enhetens aktionsberedskapstid. Regionförvaltningsverket förenade år 2019 föreläggandet att avhjälpa bristerna med vite. Enligt föreläggandet att avhjälpa bristerna ska servicenivån för Helsingforsområdets räddningsverksamhet åtgärdas så att minimimålet på 50 procent för den första enhetens aktionsberedskapstid uppfylls i alla riskrutor i riskklass I. Bristerna ska vara avhjälpda 2025. I början av 2023 har räddningsverket lämnat in den första utredningen till Regionförvaltningsverket om hur avhjälpandet av bristerna har framskridit.

Räddningsverket förbättrar aktionsberedskapstiderna genom att i enlighet med 10-årsplanen bygga nya stationer och använda spetsenheter. Räddningsverket förbereder också sig på att folkmängden i staden ökar. Man klarar emellertid inte av att uppnå de aktionsberedskapstider som krävs för riskrutor i riskklass I enbart genom att bygga räddningsstationer. Inrikesministeriet håller på att revidera anvisningen för planering av aktionsberedskapen och de ändringar som görs i den påverkar också hur aktionsberedskapen vid Helsingfors räddningsverk framställs i förhållande till anvisningen. Det skulle vara väsentligt att även urskilja prestationsförmågan för spetsenheter.

Räddningsverket ökar samarbetet med Helsingfors stadsmiljösektor vid planeringen av nya byggprojekt och trafiklösningar som påverkar räddningsväsendets aktionsberedskapstider. Sådana är till exempel betydande byggprojekt, fler och samtidiga reparationsarbeten av huvudvägarna i Helsingfors, tillfälliga sommarterrasser samt reparation av vägar och gator som gör dem smalare. Inverkningarna av projekt som påverkar räddningsverksamhetens aktionsberedskapstid utvärderas på förhand och följs upp aktivt, såsom att göra S. och N. Esplanaden smalare. Räddningsverket är aktiv expertpartner med trafikplaneringen i planerings-, genomförande- och utvärderingsarbetet, i synnerhet i projekt som påverkar räddningsverksamhetens aktionsberedskapstid.

4.2.2.2. Verksamhetsmodeller för reglering av beredskapen

Räddningsväsendet har fyra beredskapsnivåer: normal beredskap, förhöjd ledningsberedskap, förhöjd beredskap och full beredskap. Anvisningarna om reglering av beredskapen uppdateras och skötseln av räddningsverksamheten beaktas i alla situationer, även under undantagsförhållanden. Alarmering av personalens lediga arbetsskift och avtalsbrandkårer har planerats och fungerar.

4.2.2.3. Antalet och kvaliteten på räddningsväsendets personalresurser i välfärdsområdet

I Helsingfors operativa verksamhet deltar tillräckligt med manskap, underbefäl och befäl i förhållande till stationsnätverket och verksamheten i nuläget. Största delen av personalen på manskapsnivå har utbildats till närvårdare genom läroavtalsutbildning och har specialiserat sig i akutvård.

I kontinuerlig beredskap upprätthålls i enlighet med riskanalysen tillräckligt antal räddningsgrupper och nödvändigt antal stödenheter. Antalet stödenheter korrigeras när behoven i verksamhetsmiljön förändras. Aktiv rekrytering av personal fortsätter och personalmängden ökas för att motsvara behovet i de nya räddningsstationerna

och även förändringar för akutvårdens behov beaktas. Läroavtalsutbildning ordnas för räddarna att bli närvårdare och utvecklar genomförandet av utbildningen för att säkerställa räddarnas mångkunnighet i sedvanliga akutvårds- och räddningsuppgifter samt i storolycksituationer.

4.2.2.4. Huvudprinciperna för upprätthållande och utveckling av kompetensen för personalresurserna inom räddningsverksamheten

Utvecklingen av räddningsverkets yrkeskompetens styrs av lagstiftning samt av författningar och anvisningar som styr verksamheten. Dessutom styrs utvecklingen av räddningsverkets kompetens av dess strategi, Helsingfors stads social-, hälsovårds- och räddningssektors servicestrategi, stadsstrategin, beslutet om servicenivån och HUS-samarbetsavtalet om ordnande av akutvården.

Kompetensen är en central del av arbetarskyddet för räddningsverkets anställda. Genom att regelbundet öva gemensamma arbetssätt kan man säkerställa att räddningsverkets personal kan arbeta säkert i olika arbetssituationer. Kompetensutvecklingen har en central roll i räddningsverkets vardag och är en del av det dagliga arbetet.

Alla personer i räddningsverksamheten deltar i för honom eller henne planerade utbildningar enligt den årliga verksamhetsplanen genom att beakta så kallade obligatoriska utbildningar. För nya arbetstagare ordnas en omfattande introduktionsutbildning för att säkerställa en tillräcklig kompetensnivå. Kvaliteten på utbildningarna och utbildningsbehoven i verksamhetsplanen bedöms aktivt utifrån de verksamhetsmodeller som utvecklas och förändringar i verksamhetsmiljön. Vid utvecklingen av utbildning för oljebekämpning beaktas att Oljeskyddsfondens (ÖSRA) understöd har upphört.

4.2.2.5. Miniminivån för den fysiska funktionsförmågan för räddningsverksamhetens personalresurser

Konditionstestning styrs av inrikesministeriets publikation *Anvisning för bedömning och utveckling av räddningspersonalens funktionsförmåga*. Utifrån denna anvisning har det utarbetats anvisningar för Helsingfors räddningsverk om *fysiska funktionsduglighetstester för den operativa personalen vid Helsingfors stads räddningsverk* samt *Fysiska funktionsduglighetstester för avtalsbrandkårerna vid Helsingfors räddningsverk*.

Testerna som krävs utförs i tid och resultaten sparas genom att beakta informationssäkerheten. Personalen instrueras och handleds för att bevara och utveckla god arbetsförmåga. Den operativa personalens testningsystem och omfattning utvärderas och utvecklas.

4.2.2.6. Räddningsväsendets materielresurser enligt funktion

Räddningsverksamhetens prestationsförmåga ska motsvara riskerna i området. Genom fortlöpande underhåll och kvalitetsuppföljning försäkras man sig om att materielen motsvarar den mängd och kvalitet som krävs för aktionsberedskapsnivån. Nya anskaffningar och förnyande av befintlig materiel görs på basis av observerade brister och verksamhetens behov. Materielen har ett livscykelmål och man sköter om materielens skick och kvalitet genom att hålla sig till livscykelmålet samt reagera på avvikelser. Målet för dimensioneringen av räddningsverkets materiel är att räddningsverket har tillgång till nödvändig materiel för att upprätthålla aktionsberedskapen. Räddningsverket kan under servicenivåbeslutsperioden öka eller minska antalet räddnings-, stöd- eller specialenheter genom att beakta den krav för beredskapen som identifierats i riskanalysen. Målet för materielanskaffningarna är att ta fram säkra, ekonomiska och miljövänliga lösningar. Materielen ska vara funktions säker och användningssäker.

Verksamheten med spetsenheter utvecklas som en del av räddningsverksamhetens helhet. Stödenheternas placering, mängd, användbarhet och kvalitet utvärderas och utvecklas som en del av helheten.

4.2.2.7. Räddningsstationer, brandstationer samt övriga fastigheter och verksamhetsställen

Räddningsverket har för närvarande sammanlagt tolv räddningsstationer, varav tre är stationer med spetsenheter. Räddningsverket samarbetar med stadsplaneringen och förvaltningen av byggd egendom i anknytning till uthyrning av lokaler samt planeringen och byggandet av nya lokaler. När riskbedömningsprocessen blir klar beslutar man om det finns behov att omvärdera planerna och om det framkommer nya behov. Byggprojekten genomförs i samarbete med övriga stadsorganisationen.

Byggprojektet av räddningsstationen i Gårdsbacka färdigställs. Tillfälliga spetsenheter upprätthålls i Mosabacka och planeringen av räddningsstationen i Mosabacka fortsätter. Man ser till att planeringen av räddningsstationen i Nordsjö framskrider.

Bedömning av om lokaler och fastigheter är nödvändiga, användbara och om det finns renoveringsbehov görs både för lokaler som används av heltidspersonalen och avtalsbrandkårerna. På grundval av bedömningen genomförs behövliga utvecklingsåtgärder.

4.2.2.8. Rökdykningsberedskap

Rökdykning är släcknings- och räddningsarbete som utförs med hjälp av tryckluftsandningsapparat och vederbörlig skyddsutrustning och som förutsätter att man tränger in i ett avgränsat utrymme inomhus där det finns rökgaser. Arbete som utförs med tryckluftsandningsapparat på taket av en brinnande byggnad jämställs med rökdykning.

Vi följer inrikesministeriets anvisning för räddningsdykning när det gäller rökdykarnas kompetens. En tillräcklig resurs för rökdykning upprätthålls genom att upprätthålla och utveckla utbildningssystemet och utbildningen. Vi följer aktivt hur verksamhetsmiljön utvecklas och riskfaktorer samt utvecklar verksamhetsmodeller för byggnadsbränder på basis av informationen. Vi tar i bruk nya utvecklade lösningar för släckningsarbetet som minskar brandmännens exponering mot rökgaser.

4.2.2.9. Beredskap för CBRNE-olyckor inklusive kemikaliedykningsberedskap

Olycka med farliga ämnen är en olycka när ett farligt ämne frigörs och medför fara för människor, miljön eller egendom. CBRNE-hot avser farosituationer som hänför sig till kemiska ämnen (C), biologiska smittämnen (B), radioaktiva ämnen (R), kärnvapen (N) och explosiva varor (E) samt missbruk av kunskap om dem.

På räddningsverket förbereder man sig på sådana situationer genom att utveckla materielen, utbilda personalen samt delta i planeringen och riskhanteringen av transportrutter, användningsobjekt och upplagringsområden. På fastlandets räddningsstationer upprätthålls nödvändig kemikaliedykningsberedskap samt specialkompetens och -beredskap för CBRN. Vi fortsätter med det aktiva myndighetsarbetet och nätverkandet och utbildar samarbetsmyndigheter enligt deras behov.

4.2.2.10. Vattenräddningsberedskap inklusive båtar samt vattendyknings- och ytbärgningsberedskap

Med vattendykningsverksamhet avses räddning av människor, djur eller egendom som befinner sig på vattenytan eller under vattenytan samt bekämpning av miljöskador på vatten.

Alla räddningsverkets räddningsenheter har kontinuerlig ytbärgningsberedskap. Dessutom upprätthålls kontinuerlig vattendykningsberedskap på särskilda räddningsstationer. Kontinuerlig beredskap och prestationsförmåga upprätthålls för hantering och bekämpning av sjöräddningsuppdrag och miljöolyckor. Beredskapen består av ändamålsenlig kompetens och materiel. Man sköter om tillräcklig kompetenshantering för ytbärgning och vattendykning i enlighet med räddningsväsendets anvisning för räddningsdykning. Man deltar i utvecklandet av den nationella vattendykningsverksamheten och samarbete i anknytning till det.

4.2.2.11. Specialberedskap för räddningsverksamhet vid miljöskador

Helsingfors som maritim hamnstad och med talrika öar förutsätts speciella krav på att upprätthålla verksamhet till sjöss och beredskap för oljebekämpning. Räddningsverket har skaffat båtar som bäst lämpar sig för oljebekämpning och är utrustade så att även kan användas i räddningsverksamheten. Den marina verksamhet som räddningsväsendet har ledningsansvar för omfattar bland annat släcknings- och räddningsverksamhet på öar. Räddningsverket och Finska vikens sjöbevakningssektion har haft ett samarbetsavtal sedan 1994. Samarbetsavtalets verksamhetsområde omfattar hela Finska vikens sjöräddningsområde. Syftet med avtalet är att utveckla samarbetet och beredskapen för krävande räddningsuppdrag.

Räddningsverket är i enlighet med räddningslagen oljebekämpningsmyndighet på sitt område. Man har beredskap för oljebekämpning på land och på havsområdet. Helsingfors räddningsverks dagliga organisation utgör grunden för beredskapen och påbörjar bekämpningsåtgärderna.

Under servicenivåbeslutsperioden upprätthålls minst den nuvarande aktionsberedskapen i Helsingfors skärgård. Utbildning och övning ordnas regelbundet för den operativa personalen för bekämpning och hantering av miljöskador både på land och till havs. Kompetensen för bekämpning av översvämningar och stormskador hålls på nuvarande nivå.

4.2.2.12. Beredskap för räddning på hög höjd inklusive arbete på område med fallrisk samt fordon

Räddningsverket har beredskap att rädda människor från höga höjder eller raviner och schakt med hjälp av skyliftar och olika slags reptekniker. Skylift används som det primära räddningstekniska hjälpmedlet.

Alla räddningsenheter har AFRO-nivå 1. En del av personalen har dessutom specialiserat sig i AFRO-nivå 2. Det finns tillräckligt antal skyliftar och/eller hävare med integrerad stege i kontinuerlig beredskap. Personalens kompetens säkerställs med årliga nivåutbildningar för AFRO 1 och AFRO 2. Man säkerställer att det finns tillräckligt antal AFRO-utbildare genom att förutse personalavgång. Fristående prov tas i bruk för AFRO-nivå 2, provet utvisar snabbt delområden som ska utvecklas för räddarens AFRO-arbete. Möjligheterna att utnyttja fristående prov även för AFRO-nivå 1 utreds.

Utrustningen och materielen granskas årligen samt uppföljning av utveckling av redskap och taktiker. Ny information förankras i personalens utbildning och utrustning. En gemensam AFRO-anvisning utarbetas i samarbete med HIKLU-räddningsverken.

[AFRO = arbete på områden med fallrisk]

4.2.2.13. Beredskap för tillgång till släckvatten inklusive principer för slangar, tankbilar och pumpar

Enligt räddningslagen ska räddningsverket göra upp en plan för anskaffning och leverans av släckvatten i samarbete med kommuner och med i lagen om vattentjänster avsedda vattentjänstverk och vattenverk. Med planen säkerställer man tillräcklig tillgång till släckvatten i olycksobjekt.

I planeringen av släckvattenfrågor och brandpostnätet arbetar man aktivt tillsammans med HRM vatten och Helsingfors stad. Räddningsverkets släckvattenplan samt serviceavtalet om leverans av släckvatten mellan räddningsverket och HRM uppdateras under den kommande servicenivåbeslutsperioden. Brandpostnätet följs upp och feedback ges till ansvarig sektor.

Tillräcklig tillgång till vattentransportmateriel och specialmateriel upprätthålls för att säkerställa tillräcklig tillgång till släckvatten i olika situationer samt i områden där tillgången till släckvatten är kritisk. Vattentjänstberedskapen för krävande situationer utvärderas och utvecklas. Vi planerar och skaffar tillräckligt lager av slangar för att säkerställa tillgången till slangar i alla situationer.

4.2.2.14. Beredskap för andra lokala risker

Räddningsverket beaktar räddningsverksamhetens förutsättningar när det gäller objekt i krävande stadsstruktur. Sådana objekt är omfattande underjordiska utrymmen såsom omfattande utrymmen i anslutning till trafik och stadsteknik, höga byggnader eller objekt som annars är strukturellt krävande, till exempel stora köpcentrum,

industribyggnader och vårdinrättningar. Uppdaterad information om krävande objekt upprätthålls i lägescentralen, nödvändiga anvisningar och objektmaterial utarbetas som stöd för den operativa ledningen. Arbetskraften besöker objekt som färdigställs och övar i dem, vilket ökar den operativa personalens kunskap om objektet.

Vid renovering och nybyggnad ser man även till att förutsättningarna för operativ räddningsverksamhet uppfylls i samarbete med experter från räddningsverksamheten och förebyggande av olyckor. Ett nära samarbete upprätthålls och utvecklas med planläggare och byggnadstillsynen, fastigheternas representanter och många andra aktörer. Informationsgången mellan experter från räddningsverksamheten och förebyggande av olyckor förbättras. Man ser till att förutsättningarna för räddningsverksamheten beaktas i rådgivningsgruppens utlåtanden.

Räddningsverket har ruinräddningsberedskap. Räddningsverket upprätthåller riksomfattande MIRG-beredskap enligt samarbetsavtalet med Egentliga Finlands räddningsverk och i samarbete med Gränsbevakningsväsendets olika enheter. MIRG-verksamheten utvärderas, upprätthålls och utvecklas i samarbete med intressentgrupperna. Speciellt i HIKLU-området utvecklas aktionsberedskapen och prestationsförmågan för tung räddning.

[MIRG = *Maritime Incident Response Group*]

4.2.3. Ledning av räddningsväsendet

En effektiv räddningsverksamhet och behövligt myndighetssamarbete förutsätter ett fungerande ledningssystem. Ledningen av formationerna och arrangemangen för att nå dem vid dagliga olyckor och storolyckor beskrivs i anvisningen om planering av räddningsväsendets aktionsberedskap, i räddningsverkens partnerskapsnätverks publikation *Begrepp inom räddningsverksamheten* (på finska) och i HIKLU-räddningsverkens gemensamma anvisning om ledning av beredskap och räddningsverksamhet.

I ledningsberedskapen för räddningsverksamheten finns kontinuerligt ett tillräckligt antal befälstjänsteinnehavare. Med arbetsskifts- och jourlösningar samt anvisningen för specialsituationer säkerställs ledningsverksamhetens kvalitet och kontinuitet även vid långvariga situationer.

Under servicenivåbeslutsperioden planeras en ny läges- och ledningscentral som ska placeras i Helsingfors, som är både för samarbetsområdet och riksomfattande samt bereder sig på att ta i bruk ett nytt fältledningssystem.

Kompetensen hos personalen med ledningsansvar hålls på nuvarande nivå. När servicenivåbeslutsperioden börjar används en plan för kompetenshantering av allmänna ledare och fältchefer, i planen har till exempel utbildningsperioderna fastställts. När den nya läges- och ledningscentralens verksamhet inleds bedömer man behovet av en jourhavande chef och påbörjar vid behov P20-utbildning och verksamhetsanvisningar. Ledningsutbildning för personer som har brandförmansuppgifter eller motsvarande, såsom manskap i spetsenhet, utvärderas och utvecklas.

Vi har dagligt informationsutbyte och samarbete med Polisen, Gränsbevakningsväsendet och grannräddningsverken samt utvecklar samarbetsmodellerna.

4.2.4. Tillsyn över att skötseln av de uppgifter som hör till räddningsverksamheten och som välfärdsområdena sköter i samverkan går ändamålsenligt till

Helsingfors stad har inte överfört någon uppgift som hör till räddningsverksamheten till ett annat välfärdsområde. Räddningsverket har således inte behov, mål eller utvecklingsbehov i anslutning till tillsynen över ordnandet av de uppgifter som organiseras i samarbete. För ändamålet anvisas inte heller resurser under servicenivåbeslutsperioden.

4.2.5. Räddningsmyndighetens handräckning till andra myndigheter

Ett smidigt samarbete är en central del av räddningsverkets aktionsberedskap och i synnerhet genom det säkerställs utveckling av verksamheten, informationsgången mellan olika myndigheter samt ett smidigt myndighetssamarbete i alla säkerhetssituationer. Syftet med internationellt samarbete är att utveckla räddningsväsendet och utbyta räddningsväsendets kompetens och bästa praxis med utländska räddningsmyndigheter och intressentgrupper.

Samarbetet med HIKLU-räddningsverken genomförs i sin nuvarande form och man deltar aktivt i verksamheten inom Räddningsverkens partnerskapsnätverk och i den gemensamma utvecklingen av räddningsverksamheten. Praxis för handräckning utvecklas i samarbete med samarbetsområdets räddningsmyndigheter när den regionala läges- och ledningscentralens verksamhet inleds. Myndighetssamarbete genomförs och verkställs i enlighet med räddningslagen och separata avtal mellan räddningsverket och andra myndigheter. Den nya samarbetsplanen som motsvarar räddningsverkets räddningstjänstplan uppdateras, den anger grunder för planer i stadsorganisation om deltagande i räddningsverksamheten.

4.2.6. Upprätthållandet av den beredskap som krävs för att vid räddningsinsatser lämna bistånd till utlandet och för att vid räddningsinsatser ta emot internationellt bistånd

Räddningsverket samarbetar internationellt för att utvecklaräddningsverksamheten. Räddningsverket kan vid behov lösgöra sin personal till resurser för internationell räddningsverksamhet antingen som en del av Finlands *Finn Rescue Team*-grupp eller som separata experter. Räddningsverket har för sin del förberett sig på att i enlighet med EU:s anvisningar om *Host Nation Support* (HNS) stödja mottagande av internationellt bistånd i enlighet med separata anvisningar.

Vi förbereder oss på att ta emot internationella formationer enligt HNS-anvisningen i samarbete med de andra räddningsverken i HIKLU-området samt förbereder oss på att fungera som ansvarig sektor i samordningen av internationellt bistånd. Vi deltar aktivt i internationella utvecklingsprojekt för räddningsverksamheten. Vi följer upp, deltar och utvecklar aktivt räddningsverkets verksamhet internationellt, i synnerhet när det gäller lagstadgade uppgifter.

Vi stöder utvecklingen av personalens kompetens inom delområden för internationell räddningsverksamhet och förbereder oss att lösgöra personal som resurser för internationell räddningsverksamhet och/eller att skicka materiel utomlands i olika olycksituationer.

4.3. Planer för räddningsverksamheten

4.3.1. Larmanvisningar

I enlighet med anvisningen för planering av aktionsberedskapen inom räddningsväsendet utgör de på förhand uppgjorda operativa planerna för räddningsverksamheten en del av aktionsberedskapen. Inrikesministeriet har i början av 2019 utfärdat förordningen (1363/2018) om planer för räddningsväsendet, där det föreskrivs om planernas innehåll och struktur samt räddningsväsendets samarbetsplaner. Planerna för räddningsverksamheten ska motsvara lokala behov och innehållet i planerna ska grunda sig på de hot som förekommer inom räddningsområdet och bedömningen av de risker som hoten medför. Planerna ska bilda en samordnad helhet som täcker den allmänna organiseringen av räddningsverksamheten och räddningsverksamheten i krävande situationer. Planerna för räddningsväsendet hålls uppdaterade och till sitt innehåll på den nivå som inrikesministeriets förordning (1363/2018) förutsätter.

4.3.2. Räddningsverkens plan för ömsesidigt bistånd

Det ömsesidiga biståndet mellan HIKLU-räddningsverken grundar sig på det samarbetsavtal som verken undertecknade 2015 och på samarbete som gjorts utifrån det. I nästa kapitel hänvisas närmar till Helsingfors räddningsverks egna planer som kompletterar HIKLU-räddningsverkens gemensamma planer beskrivs aktionsberedskapens särdrag i Helsingfors räddningsväsendes område.

Planeringen av resurserna för ledningsverksamheten utvecklas när man hjälper grannräddningsverken vid storolyckor eller i flera samtidiga mindre olyckor. Dessutom förbereds och utvecklas åtgärder och anvisningar för intern handräckning inom samarbetsområdet under serviceivåbeslutsperioden.

4.3.3. Planering av samarbetet inom räddningsverksamheten

Planeringen av samarbetet baserar sig på gällande samarbetsavtal mellan Helsingfors räddningsverk och grannräddningsverken, Polisen, Gränsbevakningsväsendet och bevakningsflygdivisionen samt Försvarmaktens armé och marinen. Samarbetet med myndighetssektorerna som nämndes ovan är aktivt och utvecklar funktionerna. Räddningsverket samarbetar också aktivt med Helsingfors stads olika affärsverk och aktörer, vilkas resurser vid behov kan användas för räddningsverksamhet både på land och till havs.

Avtalen med myndigheter och andra samarbetspartner hålls uppdaterade. Man upprätthåller aktivt kontakt med olika intressentgrupper och uppmärksammar eventuella ändringar i deras funktioner och ändringarnas konsekvenser för räddningsverkets verksamhet. Vi deltar i övningar ordnade av andra myndigheter och ordnar själv gemensamma övningar där planerna och samarbetet testas och utvecklas. Lägesbilden delas mellan olika aktörer planenligt och med låg tröskel.

4.3.4. Sådana planer för den räddningsverksamhet och den ledning av räddningsverksamheten som olycksriskerna i välfärdsområdet kräver

De planer som gäller räddningsverksamheten och ledningen av den, som välfärdsområdets olycksrisker förutsätter grundar sig på de i inrikesministeriets förordning (1363/2018) avsedda samarbetsplanerna som anges i kapitel 4.3.1 samt samarbetsavtalet med HIKLU-räddningsverken som undertecknades 2015 och samarbetet på basis av avtalet. Det bör beaktas att Helsingfors stad ansvarar för ordnandet av social- och hälsovården samt räddningsväsendet inom sitt område.

Planerna hålls på den nivå som lagarna och förordningarna kräver, och behovet och omfattningen av eventuella nya planer utvärderas. Uppdateringsbehovet utvärderas minst en gång under servicenivåperioden. Enheten för planering av räddningsverksamheten ansvarar för att de olika planerna för räddningsverksamheten är uppdaterade samt bedömer behovet av nya planer genom aktivt samarbete med olika intressentgrupper. Släckvattenplanen hålls på minst nuvarande nivå tillsammans med HRM och Helsingfors stad.

4.3.5. Externa räddningsplaner för objekt som medför särskild risk

Räddningsverket utarbetar externa räddningsplaner för objekt som medför särskild risk enligt 48 § i räddningslagen tillsammans med verksamhetsidkaren och ser till att de är uppdaterade. Övningar som krävs enligt planen i dessa objekt ordnas med minst tre års mellanrum tillsammans med verksamhetsidkarna. Man informerar om externa räddningsplaner på räddningsverkets webbplats, och verksamhetsidkarna sköter om säkerhetsmeddelanden till närområdena. Åtgärder för olyckskommunikation och kommunikationskanalernas användbarhet utvärderas och utvecklas.

4.4. Räddningsväsendets frivilligverksamhet

4.4.1. Användningen av frivilliga för produktion av räddningsväsendets tjänster

Avtalsbrandkårerna kompletterar vid behov aktionsberedskapen inom Helsingfors räddningsväsendes område i enlighet med avtalen. I Helsingfors finns 14 avtalsbrandkårer som stöder räddningsverkets ordinarie operativa personal på det sätt som bestämts i regionbrandkårsavtalet. Avtalsbrandkårsverksamheten stöds genom handledning och rådgivning samt förbättrar avtalsbrandkårens operativa beredskap genom utbildning och att involvera dem i gemensamma övningar och utbildningar som räddningsverket ordnar. Även avtalsbrandkårens operativa beredskap och funktionsförmåga stöds enligt planerad nivå ekonomiskt, materiellt och genom handledning i renovering eller nybyggande av stationsnätet enligt vad auditeringsomgången för stationsbyggnaderna påvisar. Vid nybyggande beaktas räddningsverkets behov för att effektivisera verksamheten genom att planera och genomföra gemensamma lokaler. Aktivt samarbete upprätthålls med gruppen stadinpeto som har en grupp räddningshundar för ruiner.

4.4.2. Främjande av frivilligverksamhet inom räddningsväsendet

Räddningsverket sköter avtalsbrandkårens verksamhetsledning på området. För verksamhetsledningen svarar en för uppgiften utnämnd brandchef tillsammans med verksamhetsledningens ledningsgrupp. Ledningsgruppen består av representanter både från räddningsverket och avtalsbrandkårens. Med verksamhetsledningen säkerställs nivån och effektiviteten för avtalsbrandkårens serviceproduktion genom att stöda brandkårens

verksamhet med handledning, styrning samt materiellt och ekonomiskt stöd. Förutom i verksamhetsledningens ledningsgrupp bereds ärende i sex olika SYK-arbetsgrupper (utvecklande av samarbetet med avtalsbrandkårerna), grupperna utgör operativ verksamhet, kompetenshantering, materiel, arbetssäkerhet, beredskap och säkerhetskommunikation.

Avtalsbrandkårsverksamheten stöds genom att upprätthålla funktionsförmågan med tanke på effektivitet, funktionssäkerhet och arbetssäkerhet. Utbildningen upprätthålls och utvecklas så att den operativa verksamhetens effektivitet och kompatibilitet med räddningsverkets verksamhetsmodeller säkerställs. Ungdomsverksamhetens kontinuitet stöds genom att delta i dess upprätthållande, utveckling och medlemsvärning samt genom att effektivisera reklam och marknadsföring för medlemsvärningen. Förbättrande av synligheten lyckas via räddningsverkets kommunikationsnät och -kanaler. Avtalsbrandkårens styrs till att samarbeta sinsemellan för att effektivisera verksamheten genom gemensamma övningar och medlemsvärningskampanjer. Sammanslutningar av avtalsbrandkårer möjliggörs så att brandkårer med små resurser kan vid sammanlagning kan generera en funktionssäker och effektiv avtalsbrandkår på sitt område som har aktiv och producerande ungdomsverksamhet och utbildning.

4.4.3. Hälsoundersökningar för dem som hör till avtalsbrandkårer och andra motsvarande sammanslutningar

Helsingfors stads räddningsverk ordnar periodiska hälsoundersökningar för avtalsbrandkårens rökdykare på basis av brandkårsavtalet samt hälsoundersökningar som förutsätts för kurserna. Dessutom följer räddningsverket inrikesministeriets anvisning för bedömning och utveckling av räddningspersonalens funktionsförmåga, enligt vilken hälsotillståndet hos andra än rökdykare som deltar i räddningsverksamheten ska vara tillräckligt. Hälsotillståndet för personer som deltar i räddningsverksamheten följs upp genom en första undersökning och periodiska undersökningar.

4.4.4. Utbildning av personal i bisyssla och avtalspersonal

Helsingfors räddningsverk svarar i enlighet med räddningslagen och brandkårsavtalet för att avtalsbrandkårens personal har tillräcklig grund- och kompletteringsutbildning. Räddningsinstitutet ansvarar för avtalspersonalens utbildningssystem, som är nationellt. Utbildningarna och kurserna ger kompetens att arbeta som ansvarig utbildare samt kompetens för avtalspersonalen att arbeta i olika uppgifter inom räddningsverksamheten.

I Helsingfors ordnas utbildningen av Helsingfors Räddningsförbund (HELPE) i samarbete med Helsingfors räddningsverk. Vi deltar i utvecklingsarbetet av utbildningen och ordnar gemensamma övningar för dagliga olyckor och storolyckor. Dessutom ordnas utbildning i anknytning till specialområden i Helsingfors verksamhetsmiljö. Funktionssäkerheten och kompetensen granskas genom att följa upp deras övningar och genomföra olika övningar som mäter beredskapen och den operativa prestationsförmågan. För att säkerställa verksamhetens kontinuitet stöder vi deltagande i avtalsbrandkårens deltagande i dyra specialkurser ekonomiskt, såsom avtalsbrandkårens chefskurs.

4.5. Beredskap för befolkningsskyddet som räddningsväsendets myndigheter ansvarar för

Stadsstyrelsen fastställde 2019 grunderna för planer gällande befolkningsskyddet på följande sätt:

1. Räddningsnämnden ansvarar för planeringen av befolkningsskyddet.
2. Helsingfors stads organisationer deltar i planeringen och genomförandet av befolkningsskyddet i enlighet med sina uppgifter och lagstiftningen.
3. Befolkningsskyddet som helhet beskrivs i skyddsplanen, som räddningsverket svarar för att utarbeta.
4. Sektorerna och affärsverken planerar sina befolkningsskyddsuppgifter i enlighet med skyddsplanen.
5. Samarbetet inom befolkningsskyddsplaneringen sker under räddningsverkets ledning och genom de samarbetsarrangemang som räddningsverket fastställer.

I stadens senaste förvaltningsstadga (2022) uppdateras det ovan nämnda beslutet om att räddningssektionen godkänner planerna enligt stadsstyrelsens grunder. Social-, hälsovårds- och räddningsnämndens räddningssektion, om inte något annat är föreskrivet om befogenheterna, godkänner befolkningsskyddsplaner för staden enligt grunder som stadsstyrelsen fastställt och beslutar om indelning av staden i befolkningsskyddsområden.

4.5.1. Den planering som befolkningsskyddsberedskap förutsätter

Enligt räddningslagen ska Helsingfors stads räddningsverk förbereda sig på att sköta befolkningsskyddsuppgifter som hör till deras verksamhetsområde med tillräckliga planer. Helsingfors stads räddningsverk ansvarar dessutom för Helsingfors stads allmänna befolkningsskyddsplanering för undantagsförhållanden. Räddningsverket samordnar befolkningsskyddsplaneringen för stadens sektorer, affärsverk och aktiebolag samt bland annat HRM, HKL och HUS. Räddningsverket ansvarar för den bedömning av hot och konsekvenserna av dem som befolkningsskyddsuppgifterna förutsätter. Bedömningen av krigstida hot baserar sig på en hotbedömning av användningen av militära maktmedel som har utarbetats i samarbete med Försvarsmakten.

De planer som Helsingfors stads räddningsverk har beredningsansvar för, riskanalys för undantagsförhållanden, renoverings- och nybyggnadsplan för bergsskydd samt utvecklings- och investeringsplan för den materiella beredskapen uppdateras och ses över årligen.

4.5.2. Samordningen av den verksamhet och de planer som krävs för de befolkningsskyddsuppgifter

Befolkningsskydds- och evakueringsplaner har utarbetats i samarbete med samtliga sektorer, affärsverk, aktiebolag och andra aktörer i Helsingfors stad och de samordnas årligen. Alla aktörer informeras aktivt om ändringar i planerna. I HIKLU-samarbetsområde för räddningsverken i Nyland verkar en arbetsgrupp för beredskap som har utnämnda medlemmar från alla räddningsverk i området. Samordningen av beredskapen sköts genom stadsorganisationens samarbetsstruktur för att organisera beredskapen för räddningsväsendet och befolkningsskyddet.

4.5.3. Helsingfors stads befolkningsskyddsorganisation

Helsingfors stads befolkningsskyddsorganisation har fastställts och uppdateras i samband med den omfattande planeringsomgången 2023. Befolkningsskyddsorganisations struktur, uppgifter och prestationsförmåga bedöms årligen så att de motsvarar krigstida behov. Organisationen uppdateras vid behov enligt inrikesministeriets grunder. Ett resultat av organisationsplaneringen är att det utarbetas ett förslag till inrikesministeriet om vilka personer, material och lokaler skyddet enligt Genèvekonventionerna gäller. För uppdateringen av planerna upprättas ett register på det sätt som inrikesministeriet instruerar.

4.5.4. Reservering av den personal som behövs för befolkningsskyddsuppgifter

Stadens olika sektorer, aktiebolag, affärsverk och andra aktörer inom befolkningsskyddet reserverar i enlighet med den sekretessbelagda planen den personal och fordonspark som de behöver under undantagsförhållanden. Räddningsverket reserverar sin avlönade personal och frivilliga som utbildats för befolkningsskyddsuppgifter samt lokaler och fordon för den befolkningsskyddsorganisation som räddningsverket ansvarar för. Tillsyn och inspektioner av reservering av personal i sektorer, affärsverk, aktiebolag och andra aktörer utförs årligen samt reserveringar av lokaler och fordon. Dessutom deltar räddningsverket i genomförandet av upphandlingen av persondatasystemet för den stadsgemensamma beredskapen.

4.5.5. Utbildningsbehov för lednings- och specialpersonal inom befolkningsskyddet

Befolkningsutbildning i Helsingfors för enskilda stadsbor handhas enligt samarbetsavtalet av Helsingfors Räddningsförbund (HELPE). Utbildningen stöds enligt det gällande samarbetsavtalet. Utbildning för allmänna och gemensamma skyddsrum som Helsingfors stad administrerar ordnas av Försvarsutbildningsföreningens försvarsdistrikt i södra Finland i samarbete med Helsingfors Befolkningsskyddsförening och andra partnerorganisationer. Utbildningen för lednings- och specialuppgifter inom befolkningsskyddet som Försvarsutbildningsföreningen ordnar för frivilliga helsingforsare stöds så att 300 genomför grundkursen, 150 genomför fortsättningskursen och 50 genomför specialkursen. Utbildning för lednings- och specialuppgifter inom befolkningsskyddet för tjänsteinnehavare och tjänstemän i Helsingfors stad utvidgas till att årligen omfatta 200 personer.

4.5.6. Säkerställande av ledningsförutsättningarna under undantagsförhållanden

En ledningsplan för undantagsförhållanden har utarbetats och test- och övningsverksamhet som gäller den har påbörjats. Ledningsplanen inskolars i form av intern utbildning för räddningsverket i synnerhet för befäl och underbefäl. Ledningen av räddningsväsendet och befolkningsskyddet och kommunikationen i anslutning till den möjliggörs i alla förhållanden.

4.5.7. Samarbetet med kommunerna

Helsingfors stads räddningsverk samarbetar med Helsingfors stad, andra kommuner i huvudstadsregionen och närområdets välfärdsområden i anslutning till befolkningsskyddet och beredskapen. Utöver räddningsmyndighetens uppgifter utför räddningsverket på basis av avtal vissa uppgifter inom befolkningsskyddet i staden, såsom utbildning av tjänsteinnehavare och tjänstemän i stadsorganisationen för uppgifter inom befolkningsskyddsorganisationen.

Betydande samarbetsnätverk är det aktiva HIKLU-samarbetsnätverket för beredskap och befolkningsskydd, det nära samarbetet med Esbo stad och Vanda stad samt beredskaps- och säkerhetschefsforumet inom Helsingforsstadskoncern för att främja beredskap, planering och samordning av befolkningsskyddet.

4.6. Akutvårdstjänster

Räddningsverket och HUS har ett samarbetsavtal om ordnande av akutvårdstjänster och första insatsen-verksamhet. Räddningsverket producerar akutvårdstjänsten enligt självkostnadsprincipen. HUS ansvarar för utarbetande och övervakningen av det separata beslutet om servicenivån för akutvården. I det servicenivåbeslut som HUS utarbetat fastställs hur akutvården ska ordnas, servicens innehåll, utbildningen av den personal som deltar i akutvården, beredskapen, målen för tiden att nå en patient och andra omständigheter som är nödvändiga med tanke på ordnandet av akutvården i området. HUS ansvar för ordnandet av den prehospitala akutsjukvård som avses i 39 § i hälso- och sjukvårdslagen.

5. Utvecklingsplan

Betydande utvecklings- och ändringsbehov i anknytning till Helsingfors stads räddningsverks serviceproduktion kan indelas i tre huvudgrupper.

5.1. Nya räddningsstationer och lätta stationer tas i bruk

Regionförvaltningsverket i Södra Finland har utfärdat ett förordnande om avhjälpande av brister som upptäckts i servicenivån som gäller räddningsväsendet i Helsingforsområdet. Förvaltningsdomstolen har förelagt vite för att effektivisera förordnandet om avhjälpande av bristerna.

Inom räddningsverksamheten kan aktionsberedskapen förbättras med olika medel som hänför sig till stads- och trafikplanering. I staden som växer kraftigt och blir tätare har dessa metoder dock en relativt liten inverkan. Utvecklingen av aktionsberedskapen i Helsingfors förutsätter att nya stationer byggs i de områden där det har upptäckts betydande problem med aktionsberedskapen.

Enligt räddningsverkets 10-årsplan ska fyra nya räddningsstationer öppnas i Helsingfors före 2030. Den första stationen öppnades i Kånala i januari 2023. Räddningsstationen i Gårdsbacka tas enligt planen i bruk 2024, räddningsstationen i Mosabacka 2026 och räddningsstationen i Nordsjö 2028. Enligt de nuvarande planerna ska tre lätta stationer, där spetsenheter placeras, tas i bruk 2029. Placeringen av de lätta stationerna bestäms senare när man vet hur byggandet, antalet olyckor och aktionsberedskapstiderna utvecklas i Helsingfors.

Placeringen av stationerna grundar sig på analyser som gjordes 2019 och 2023. I analyserna granskades var det sker olyckor, egendoms- och personskador, överskridning av aktionsberedskapsmålen och akutvårdsuppdrag.

5.2. Ersättningsinvesteringar

I Helsingfors förekommer årligen över 9 000 larmuppdrag inom räddningsverksamheten. Det är hårt slitage på materielen och bör därför förnyas med jämna mellanrum. Brandbilar förnyas enligt planerna. Även specialfordon anskaffas och förnyas för att materielen ska uppfylla utmaningarna för räddningsväsendet som den växande staden medför. Utöver fordon måste också annan materiel förnyas regelbundet för att inte behöva pruta på räddningsverksamhetens kvalitetsnivå.

Under serviceivåbeslutsperioden granskas skicket och investeringsbehovet för avtalsbrandkårernas räddningsenheter. Analysen görs när räddningsverket har bytt sina räddningsenheter till nya. Det är viktigt med en tillräcklig användbarhetsnivå för avtalsbrandkårernas fordonspark så att räddningsverket kan tillhandahålla en tillräcklig serviceivå även i situationer när avtalsbrandkårer har alarmerats till olika uppdrag.

Under serviceivåbeslutsperioden granskas också skicket och underhållet på avtalsbrandkårernas stationsnät. Effektiv verksamhet hos avtalsbrandkårer förutsätter fungerande brandstationer, varifrån avtalsbrandkårernas räddningsenheter kan alarmeras utan olägenheter.

5.3. Nya uppgifter och ökad arbetsmängd i den växande staden

Produktionen av lagstadgade räddningstjänster i den växande staden förutsätter att räddningsverket har tillräcklig personalresurs i serviceproduktionen. Utöver det ökande antalet nya uppgifter i anslutning till den växande staden påverkas personaldimensioneringen av förändringar i prioriteringar för nya vissa uppgifter, såsom beredskap för befolkningsskydd.

I november 2021 beviljades Helsingfors Räddningsskola tillstånd som gäller tills vidare. Finansieringen av räddningsskolan har emellertid inte avgjorts. Det är inte tillåtet att finansiera verksamheten med allmän finansiering. Verksamheten vid räddningsskolan i Helsingfors bör finansieras med statlig finansiering, eftersom skolan producerar räddningspersonal för hela landets behov. Dessutom bör antalet elever vid Räddningsskolan fördubblas.

onnettomuuksien ehkäisy | pelastustoiminta | ensihoito | väestönsuojelu | varautuminen

PL1, 00099 HELSINGIN KAUPUNKI
PB 112, 00099 HELSINGFORS STAD

Helsinki City Rescue Department
+358 9 310 1651 Helsingfors stads räddningsverk